

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2018. február 7.*

„Előzetes döntéshozatal – (EU) 2015/2366 irányelv – Belső piaci pénzforgalmi szolgáltatások – A 35. cikk (1) bekezdése – Az engedélyezett vagy nyilvántartásba vett pénzforgalmi szolgáltatóknak a fizetési rendszerekben való részvételére vonatkozó követelmények – A 35. cikk (2) bekezdése első albekezdésének b) pontja – E követelmények alkalmazhatatlansága olyan fizetési rendszerekre, amelyeket kizárólag egyazon csoporthoz tartozó pénzforgalmi szolgáltatók alkotnak – Az említett követelmények alkalmazhatósága olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszerekre, amelyek társmárka- vagy ügynöki megállapodásokat kötöttek – Érvényesség”

A C-643/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) (felsőbíróság [Anglia és Wales], Queen’s Bench kollégium [közigazgatási bíróság], Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2016. december 12-én érkezett, 2016. október 19-i határozatával terjesztett elő

az **American Express Company** kérelme alapján

The Queen

és

The Lords Commissioners of Her Majesty’s Treasury

között,

a **Diners Club International Limited**,

a **MasterCard Europe SA**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, S. Rodin és E. Regan (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: angol.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az American Express Company képviselőiben J. Turner QC, J. Holmes QC, L. John barrister, valamint I. Taylor és H. Ware solicitors,
- a MasterCard Europe SA képviselőiben P. Harrison és S. Kinsella solicitors, valamint S. Pitt és J. Bedford advocates,
- az Egyesült Királyság kormánya képviselőiben D. Robertson, meghatalmazotti minőségben, segítőtje: G. Facenna QC,
- az Európai Parlament képviselőiben R. Van de Westelaken és Tamás A., meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Unió Tanácsa képviselőiben J. Bauerschmidt, I. Gurov és E. Moro, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőiben H. Tserepa-Lacombe és J. Samnadda, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 337., 35. o.) 35. cikkének értelmezésére és érvényességére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet az American Express Company és a Lords Commissioners of Her Majesty's Treasury (az államkincstár megbízott lordjai, Egyesült Királyság, a továbbiakban: nemzeti hatóság) között folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya, hogy mely feltételek mellett alkalmazhatók az engedélyezett vagy nyilvántartásba vett pénzforgalmi szolgáltatóknak a fizetési rendszerekben való részvételére vonatkozó szabályok a háromszereplős fizeteskártya-rendszerekre.

Jogi háttér

Az (EU) 2015/751 rendelet

- 3 A kártyaalapú fizetési műveletek bankközi jutalékairól szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/751 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2015. L 123., 1. o.) „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

17. »négy szereplős fizetési kártya-rendszer«: olyan fizetési kártya-rendszer, amelyben a fizető fél fizetési számlájáról a kedvezményezett fizetési számlájára történő kártyaalapú fizetési műveletekre a rendszer, egy kibocsátó (a fizető fél oldalán), valamint egy elfogadó (a kedvezményezett oldalán) közvetítésével kerül sor;

[...]

30. »fizetési márka«: bármely olyan valószínűleg megjelenő vagy digitális név, megnevezés, jel, szimbólum vagy ezek kombinációja, amellyel jelezhető, hogy a kártyaalapú fizetési műveleteket melyik fizetési kártya-rendszer keretében hajtják végre;

[...]

32. »társ márkázás«: legalább egy fizetési márka és legalább egy nem fizetési márka feltüntetése egyazon kártyaalapú készpénz helyettesítő fizetési eszközön;

[...]”

A 2015/2366 irányelv

4 A 2015/2366 irányelv (2), (6), (49), (50) és (52) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„(2) A pénzforgalmi szolgáltatások módosított uniós jogi keretét kiegészíti [a 2015/751 rendelet]. [...]

[...]

(6) A szabályozási hiányosságok megszüntetése érdekében új szabályokra, ugyanakkor fokozottan egyértelműbb jogi környezetre és a jogszabályok következetesebb alkalmazására van szükség az Unió egész területén. [...]

[...]

(49) Minden pénzforgalmi szolgáltató számára lényeges, hogy igénybe tudja venni a fizetési rendszerek technikai infrastruktúráinak szolgáltatásait. Az igénybevételre azonban megfelelő követelményeknek kell vonatkozniuk e rendszerek integritásának és stabilitásának biztosítása érdekében. Minden olyan pénzforgalmi szolgáltatónak, amely a részvételét kérelmezi valamely fizetési rendszerben, viselnie kell a kiválasztott rendszer kockázatát, valamint igazolnia kell a fizetési rendszer előtt, hogy belső szabályozása mindenféle kockázattal szemben kellően szilárd védelmet nyújt. Jellemzően ilyen fizetési rendszerek például a négy szereplős kártyarendszerek, valamint az átutalási és beszedési megbízások feldolgozását végző főbb rendszerek. Annak érdekében, hogy az engedélyezett pénzforgalmi szolgáltatók különböző kategóriái között az Unió egész területére kiterjedően biztosított legyen az – engedélyüknek megfelelő – egyenlő bánásmód, szükséges tisztázni azokat a szabályokat, amelyek a fizetési rendszerekben való részvételre vonatkoznak.

(50) Rendelkezni kell az engedélyezett pénzforgalmi intézmények és hitelintézetek megkülönböztetéstől mentes kezeléséről annak érdekében, hogy a belső piacon egymással versenyző valamennyi pénzforgalmi szolgáltató azonos feltételek mellett vehesse igénybe az e fizetési rendszerek technikai infrastruktúrái által nyújtott szolgáltatásokat. Mivel az engedélyezett pénzforgalmi szolgáltatók és az ezen irányelv szerinti mentességet, illetve [az elektronikus pénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról, valamint a 2000/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/110/EK

európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 267., 7. o.)] 3. cikke szerinti mentességet élvező szolgáltatók prudenciális kerete különbözik egymástól, célszerű különböző bánásmódról rendelkezni. Az árra vonatkozó feltételek eltérései kizárólag akkor engedélyezhetők, ha ezt a pénzforgalmi szolgáltatók részvétele kapcsán felmerülő költségek eltérései indokolják. [...]

[...]

(52) A fizetési rendszerekben való részvétellel kapcsolatos rendelkezések nem vonatkoznak az egyetlen pénzforgalmi szolgáltató által létrehozott és működtetett rendszerekre. Ezek a fizetési rendszerek működhetnek a fizetési rendszerekkel közvetlenül versenyezve, vagy jellemzőbb esetben a piac olyan szegmensében, amelyet a fizetési rendszerek nem fednek le megfelelő módon. E rendszerek közé tartoznak a háromszereplős rendszerek – például a háromszereplős kártyarendszerek –, amennyiben ténylegesen soha nem működnek négyszereplős kártyarendszerként, például úgy, hogy engedélyeseket, pénzforgalmi közvetítőket vagy társmárka-partnereket vesznek igénybe. Jellemzően e rendszerek közé tartoznak továbbá a távközlési szolgáltatók által nyújtott pénzforgalmi szolgáltatások – amelyekben a rendszer működtetője a pénzforgalmi szolgáltatója mind a fizető félnek, mind a kedvezményezettnek –, valamint a bankcsoportok belső rendszerei. Ezek a zártkörű fizetési rendszerek a régóta működő, széles körben használt fizetési rendszerek versenytársai lehetnek; e verseny serkentése érdekében elviekben nem lenne helyénvaló harmadik felek számára biztosítani a részvételt ezekben a zártkörű fizetési rendszerekben. [...]

5 Ezen irányelvben a „Tárgy” címet viselő 1. cikk, amely a „Tárgy, hatály és fogalommeghatározások” megnevezésű I. cím alatt található, az (1) bekezdésében így rendelkezik:

„Ez az irányelv meghatározza azokat a szabályokat, amelyek alapján a tagállamoknak a pénzforgalmi szolgáltatók alábbi típusait kell megkülönböztetniük:

- a) [a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 176., 1. o.)] 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott hitelintézetek, beleértve azoknak az említett rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 17. pontjában meghatározott fióktelepeit, amennyiben e fióktelepek az Unión belül találhatóak, legyenek ezek akár az Unión belüli központi ügyintézési hellyel rendelkező hitelintézeteknek, akár a [hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 176., 338. o.)] 47. cikkével és a nemzeti joggal összhangban az Unión kívüli központi ügyintézési hellyel rendelkező hitelintézeteknek a fióktelepei;
- b) a [2009/110] irányelv 2. cikke 1. pontjában meghatározott elektronikuspénz-kibocsátó intézmények, beleértve az említett irányelv 8. cikkével és a nemzeti joggal összhangban azoknak a fióktelepeit, amennyiben a fióktelep az Unióban, a központi ügyintézés helye pedig az Unión kívül található, amennyiben a fióktelep nyújtotta pénzforgalmi szolgáltatások elektronikus pénz kibocsátásához kapcsolódnak;
- c) a nemzeti jog értelmében pénzforgalmi szolgáltatás nyújtására jogosult postai elszámolóközpontok;
- d) pénzforgalmi intézmények;
- e) az [Európai Központi Bank (EKB)] és a nemzeti központi bankok, amennyiben nem monetáris hatósági vagy egyéb hatósági jogkörben járnak el;
- f) a tagállamok, regionális vagy helyi hatóságai, amennyiben nem hatósági jogkörben járnak el.”

6 A 2015/2366 irányelv „Fogalommeghatározások” címet viselő 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

3. »pénzforgalmi szolgáltatás«: az I. mellékletben felsorolt üzleti tevékenységek bármelyike;

4. »pénzforgalmi intézmény«: olyan jogi személy, amely ezen irányelv 11. cikke értelmében engedélyt kapott pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására és teljesítésére az Unió területén;

[...]

7. »fizetési rendszer«: elszámolási, illetve kiegyenlítési rendszer, amely a fizetési műveletek feldolgozására, elszámolására és/vagy teljesítésére formális és szabványosított eljárásokat és egységes szabályokat alkalmaz;

[...]

11. »pénzforgalmi szolgáltató«: az 1. cikk (1) bekezdésében említett szervezetek, valamint a 32. vagy a 33. cikkel összhangban mentességben részesülő természetes és jogi személyek;

[...]

38. »pénzforgalmi közvetítő«: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely pénzforgalmi intézmény nevében pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújt;

[...]

40. »csoport«: [a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 182., 19. o.)] 22. cikkének (1), (2) vagy (7) bekezdése szerinti kapcsolatban álló vállalkozások, vagy [az 575/2013 rendeletnek az intézményekre vonatkozó tőkekövetelményekre alkalmazandó szabályozási technikai standardok tekintetében való kiegészítéséről szóló, 2014. január 7-i 241/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL 2014. L 74., 8. o.)] 4., 5., 6., illetve 7. cikkében meghatározott olyan vállalkozások, amelyek az [575/2013] rendelet 10. cikkének (1) bekezdése, 113. cikkének (6), illetve (7) bekezdése szerinti kapcsolatban állnak egymással;

[...]

47. »fizetési márka«: bármely olyan valóban megjelenő vagy digitális név, megnevezés, jel, szimbólum vagy ezek kombinációja, amellyel jelezhető, hogy a kártyaalapú fizetési műveleteket melyik fizetésikártya-rendszer keretében hajtják végre;

[...]

- 7 A 2015/2366 irányelv „Engedély megadása” címet viselő 11. cikke ezen irányelv „Pénzforgalmi szolgáltatók” című II. címének „Pénzforgalmi intézmények” címet viselő 1. fejezetében helyezkedik el. E cikk az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„A tagállamok az 1. cikk (1) bekezdésének a), b), c), e) és f) pontjában említettektől, valamint a 32. vagy a 33. cikkszerű mentességben részesülő természetes és jogi személyektől eltérő, pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtani kívánó vállalkozásoktól megkövetelik, hogy a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtásának megkezdését megelőzően pénzforgalmi intézményként történő működéshez szükséges engedélyt szerezzék be. [...]”

- 8 Ezen irányelv 35. cikke, amelynek címe „Részvétel fizetési rendszerekben”, ugyanezen II. cím „Közös rendelkezések” című 1. fejezetében található. E cikk így rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az engedélyezett vagy nyilvántartásba vett, jogi személynek minősülő pénzforgalmi szolgáltatóknak a fizetési rendszerekben való részvételére vonatkozó szabályok objektívek, megkülönböztetéstől mentesek és arányosak legyenek, továbbá hogy e szabályok egyes konkrét kockázatok – például a kiegyenlítési kockázat, a működési kockázat és az üzleti kockázat – kivédéséhez, valamint a fizetési rendszer pénzügyi és működési stabilitásának védelméhez szükséges mértéknél jobban ne korlátozzák a részvételt.

A fizetési rendszerek nem írhatják elő a pénzforgalmi szolgáltatók, a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők vagy más fizetési rendszerek számára az alábbi követelmények egyikét sem:

- a) a más fizetési rendszerekben való tényleges részvételt korlátozó szabályok;
- b) olyan szabály, amely megkülönböztetést tesz az engedélyezett pénzforgalmi szolgáltatók között vagy a nyilvántartásba vett pénzforgalmi szolgáltatók között a tagok jogai, kötelezettségei vagy jogcímei szerint;
- c) az intézményi formára vonatkozó korlátozás.

(2) Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni a következőkre:

[...]

- b) olyan fizetési rendszerek, amelyeket kizárólag egyazon csoporthoz tartozó pénzforgalmi szolgáltatók alkotnak.

[...]”

- 9 A 2015/2366 irányelv „Pénzforgalmi szolgáltatások” című I. melléklete sorolja fel az ezen irányelv 4. cikkének 3. pontjában említett, és ezen a jogcímen az ezen irányelv értelmében „pénzforgalmi szolgáltatások[nak]” minősülő tevékenységeket.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 10 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az American Express nemzetközi szolgáltató társaság, amely konszolidált leányvállalatain keresztül pénzforgalmi, utazási, pénzváltási, valamint hűségprogram-szolgáltatásokat nyújt a fogyasztók és a vállalkozások számára. Az American Express kártyakibocsátási és -elfogadási tevékenységeket is végez az egész világon, ideértve az Uniót is. Az American Express a leányvállalataival együtt működteti az American Express fizetési kártya-rendszert (a továbbiakban: Amex), amely háromszereplős fizetési kártya-rendszer. E rendszer az Unióban társmárka-, valamint szolgáltatásnyújtásra vonatkozó megállapodásokat kötött,

ami – azon választól függően, amelyet a Bíróság a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdése b) pontjának az értelmezésére vonatkozó kérdésre ad – azzal a következménnyel járhat, hogy az említett rendszer az ezen irányelv 35. cikkének (1) bekezdésében foglalt részvételi kötelezettségek hatálya alá tartozik.

- 11 A nemzeti hatóság irányítja a Her Majesty's Treasuryt (államkincstár, Egyesült Királyság). Ez utóbbi viseli a végső felelősséget a Nagy Britannia és Észak Írország Egyesült Királyságát a 2015/2366 irányelv alkalmazása, végrehajtása és bármely más érvényesítése tekintetében terhelő kötelezettségek teljesítéséért.
- 12 Az American Express azt kérte a kérdést előterjesztő bíróságtól, hogy engedélyezze számára egy olyan kérelem benyújtását, amely „a társ márkázásra és/vagy ügynökre vonatkozó feltétel tekintetében a [2015/2366] irányelv 35. cikkének (1) bekezdése alkalmazására, végrehajtására és bármely más érvényesítésére irányuló [nemzeti hatósági] szándék és/vagy kötelezettség” jogszerűségének vizsgálatára irányul (*judicial review*). E bíróság megadta a kért jóváhagyást.
- 13 A kérdést előterjesztő bíróság azt a kérdést veti fel, hogy úgy kell-e értelmezni a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontját, hogy egy olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszer, amely társ márká- vagy ügynöki megállapodásokat kötött, mentesül az ezen irányelv 35. cikke (1) bekezdésében foglalt részvételi követelmények alól. Így különösen e bíróság szerint az említett irányelv (52) preambulumbekzdése nem teszi lehetővé, hogy e kérdésre egyértelmű választ adjon.
- 14 Ezenkívül az említett bíróság szerint abban az esetben, ha a Bíróság úgy határoz, hogy e követelmények alkalmazandók egy olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszerre, amely társ márká- vagy ügynöki megállapodásokat kötött, el kell bírálni az American Express részéről felhozott érvet, amely szerint a 2015/2366 irányelv 35. cikkének (1) bekezdése érvénytelen az indokolási kötelezettség megsértése, a nyilvánvaló mérlegelési hiba és az arányosság elvének megsértése miatt.
- 15 E körülmények között a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (felsőbíróság [Anglia és Wales], Queen's Bench kollégium [közigazgatási tanács], Egyesült Királyság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
 - „1) A [2015/2366 irányelv] 35. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján [az ezen irányelv] 35. cikkének (1) bekezdésében előírt részvételi kötelezettség hatálya alá egyébként nem tartozó valamely fizetési rendszerre alkalmazandóvá válik-e [az említett] kötelezettség amiatt, hogy (i) a fizetési rendszer olyan társ márká-partnerrel köt társ márká-megállapodást, amely nem nyújt pénzforgalmi szolgáltatást e rendszeren keresztül a szóban forgó társ márkás termékekkel kapcsolatban és/vagy amely (ii) a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása során képviselőnek ellátása céljából pénzforgalmi közvetítőt [ügynököt] vesz igénybe?
 - 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén [a hivatkozott irányelv] 35. cikkének (1) bekezdése, amennyiben előírja, hogy az ilyen megállapodást kötő fizetési rendszerekre vonatkozik a részvételi kötelezettség, érvénytelen-e azért, mert:
 - a) nem tartalmaz az EUMSZ 296. cikkel összhangban indokolást;
 - b) nyilvánvaló mérlegelési hibán alapul;
 - c) sérti az arányosság elvét?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 16 Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság előadja, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem teljes egészében elfogadhatatlan azon okokból, hogy először is nincs valódi jogvita a felek között, másodsor a nemzeti bíróság az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában nem adja meg a minimálisan szükséges elemeket, amennyiben nem fejt ki sem azokat a releváns ténybeli elemeket, sem azokat az okokat, amelyek arra készítették, hogy felvesse az alapeljárásbeli rendelkezések értelmezését és érvényességét, harmadszor pedig a nemzeti hatóság e rendelkezések alkalmazására és végrehajtására irányuló „szándéka és/vagy kötelezettsége” jogszerűségének vizsgálatára irányuló alapügybeli kereset az EUM-Szerződés által létrehozott jogorvoslati rendszer kijátszása eszközének minősül.
- 17 E tekintetben mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy kizárólag az ügyben eljáró és a meghozandó döntésért felelős tagállami bíróság feladata annak eldöntése, hogy az ügy sajátos jellemzőit tekintve az ítélet meghozatalához szükség van-e az előzetes döntéshozatalra, és hogy a Bíróságnak feltett kérdések valóban relevánsak-e. Következésképpen, amennyiben az előterjesztett kérdések valamely uniós jogi szabály értelmezésére vagy érvényességére vonatkoznak, a Bíróság – főszabály szerint – köteles határozatot hozni (2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 24. pont).
- 18 Ennélfogva az uniós jogra vonatkozó kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéséről való határozathozatalt, ha valamely uniós jogi szabály kért értelmezése vagy érvényességének kért értékelése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 25. pont).
- 19 Először is az alapeljárásbeli jogvita valós jellege kapcsán meg kell jegyezni, az American Express a keresetében azt kéri, hogy a kérdést előterjesztő bíróság vizsgálja meg a nemzeti hatóságnak a vitatott rendelkezések alkalmazására és végrehajtására irányuló „szándéka és/vagy kötelezettsége” jogszerűségét. E tekintetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kiderül, hogy nézeteltérés van az alapeljárás felei között a kereset megalapozottságát illetően. Mivel a kérdést előterjesztő bírósághoz e nézeteltérés megoldása céljából fordultak, és e bíróság úgy ítéli meg, hogy valódi vita van az alapeljárás felei között ezen irányelv érintett rendelkezéseinek értelmezése és érvényessége kapcsán, nem tűnik nyilvánvalónak, hogy az alapeljárás nem valós (lásd analógia útján: 2002. december 10-i British American Tobacco (Investments) és Imperial Tobacco ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 36. és 38. pont; 2016. május 4-i Pillbox 38 ítélet, C-477/14, EU:C:2016:324, 17. pont).
- 20 Egyebekben azokkal az érvekkel, amelyek az alapeljárás mesterséges jellegét hivatottak bizonyítani, és amelyek azon a tényen alapulnak, hogy a nemzeti hatóság részéről nem került sor sem olyan aktusra, sem olyan mulasztásra, amely jogszerűség vizsgálatára irányuló kereset benyújtását indokolta volna, az alapeljárásbeli kereset elfogadhatóságát, valamint azt kifogásolják, ahogyan a kérdést előterjesztő bíróság a nemzeti jogban felállított kritériumok alkalmazása céljából a tényállást értékelte. Márpedig a Bíróságnak nem feladata, hogy a jelen eljárásban a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozó ezen értékelést megkérdőjelezze, vagy hogy megvizsgálja, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot a nemzeti jog bírósági szervezeti és eljárási szabályaival összhangban hozták-e meg. Ezek az érvek ennél fogva nem elegendők ahhoz, hogy a jelen ítélet 18. pontjában hivatkozott relevancia vélelmét megdöntsék (lásd analógia útján: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 26. pont).

- 21 Másodszor azon érv kapcsán, amely szerint a kérdést előterjesztő bíróság nem fejtette ki sem azokat a releváns tényeket, sem azokat az okokat, amelyek arra késztették, hogy felvesse az alapeljárásbeli rendelkezések értelmezését és érvényességét, meg kell egyrészt jegyezni, hogy az eljárási szabályzat 94. cikkének a) pontja szerint minden előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek tartalmaznia kell „a jogvita tárgyának, valamint a kérdést előterjesztő bíróság által megállapított releváns tények rövid ismertetés[ét], vagy legalább a kérdések alapját képező tények ismertetés[ét]”.
- 22 E tekintetben elegendő, ha az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik az alapügy tárgya és az uniós jogrendet érintő főbb pontjai annak érdekében, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen észrevételeiknek az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke szerinti előterjesztésére, és a Bíróság előtti eljárásban való hatékony részvételre (2009. szeptember 8-i Liga Portuguesa de Futebol Profissional és Bwin International ítélet, C-42/07, EU:C:2009:519, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 23 A jelen esetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az Amexet – a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontja értelmében vett – kizárólag egyazon csoporthoz tartozó pénzforgalmi szolgáltatók alkotják, és így az Amex az e rendelkezésben foglalt kivétel körébe tartozhat. Márpedig szintén e határozatból következik, hogy az Amex az Unióban több társ márká-, valamint szolgáltatásnyújtásra vonatkozó megállapodást kötött, amelyek miatt – a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett értelmezési kérdéstől függően – eleshet az említett rendelkezésben foglalt kedvezménytől, amely esetben az ezen irányelv 35. cikke (1) bekezdésében foglalt részvételi követelmények hatálya alá kerül.
- 24 Így az előzetes döntéshozatalra utaló határozat röviden, de pontosan kifejti a jogvita eredetét és természetét, amely miatt úgy véli, hogy a jogvita kimenetele e rendelkezések értelmezésétől és érvényességétől függ. Ebből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kellőképpen meghatározta az uniós jog értelmezése iránti kérelmének háttérében álló ténybeli és jogi keretet ahhoz, hogy a Bíróság az említett kérelemre hasznos választ adhasson (lásd analógia útján: 2016. július 7-i Genentech ítélet, C-567/14, EU:C:2016:526, 27. pont).
- 25 Másrésztől, ami azon kérdést illeti, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kellő mértékben ismertette-e azokat az okokat, amelyek miatt benne kérdés merült fel az alapeljárásbeli rendelkezések értelmezésére és érvényességére vonatkozóan, az együttműködés szelleméből – amelynek az előzetes döntéshozatali eljárás során irányadónak kell lennie – ténylegesen az következik, hogy a nemzeti bíróságnak az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban ismertetnie kell azokat a pontos okokat, amelyek miatt úgy véli, hogy az uniós jog bizonyos rendelkezéseinek értelmezésére vagy e rendelkezések érvényességére vonatkozó kérdéseinek megválaszolása szükséges a jogvita megoldásához (lásd ebben az értelemben: 2016. május 4-i Pillbox 38 ítélet, C-477/14, EU:C:2016:324, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Ennélfogva fontos, hogy a nemzeti bíróság megjelölje különösen azokat a pontos okokat, amelyek miatt benne kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére és érvényességére vonatkozóan, és ismertesse az ennek megfelelően szerinte megállapítható érvénytelenségi okokat. Ez a követelmény az eljárási szabályzat 94. cikkének c) pontjából is kitűnik (lásd ebben az értelemben: 2016. május 4-i Pillbox 38 ítélet, C-477/14, EU:C:2016:324, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 A jelen esetben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben a kérdést előterjesztő bíróság az American Express és a MasterCard Europe SA által e tekintetben felhozott érvek egy részét ismertetve jelezte, hogy nem egyértelmű a 2015/2366 irányelv egyes rendelkezéseinek értelmezése. Hasonlóképpen megjegyezte, hogy a Bíróság abba a helyzetbe kerülhet, hogy e rendelkezések általa elvégzett értelmezésétől függően határozzon az American Express által hivatkozott érvénytelenségi okokról.

- 28 Ebből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nemcsak azon az állásponton van, hogy az alapeljárás felei által felhozott érvek olyan értelmezési kérdést vetnek fel, amelynek megválaszolása nem egyértelmű, hanem arra is utal, hogy lehetséges, hogy elfogadhatók az American Express által hivatkozott és az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban ismertetett érvénytelenségi okok.
- 29 Harmadrésről azon érvet illetően, miszerint a nemzeti hatóságnak a 2015/2366 rendelet alkalmazására és végrehajtására irányuló „szándéka és/vagy kötelezettsége” jogszerűségének vizsgálatára irányuló alapügybeli kereset az EUM-Szerződés által létrehozott jogorvoslati rendszer kijátszása eszközének minősül, és különösen a Parlament azon észrevételével kapcsolatban, hogy a jelen estben semmilyen intézkedést nem hoztak az Amex-szel szemben, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már elfogadhatónak minősített több, ilyen keresetek keretében előterjesztett, másodlagos jogi aktusok értelmezésére és/vagy érvényességére vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelmet többek között a 2002. december 10-i British American Tobacco (Investments) és Imperial Tobacco ítélet (C-491/01, EU:C:2002:741), a 2008. június 3-i Intertanko és társai ítélet (C-308/06, EU:C:2008:312), a 2010. július 8-i Afton Chemical ítélet (C-343/09, EU:C:2010:419), a 2016. május 4-i Pillbox 38 ítélet (C-477/14, EU:C:2016:324), valamint a 2016. május 4-i Philip Morris Brands és társai ítélet (C-547/14, EU:C:2016:325) alapjául szolgáló ügyekben.
- 30 Egyébiránt a magánszemélyek számára nyitva álló azon lehetőség, hogy a nemzeti bíróságok előtt hivatkozzanak egy általános hatályú uniós jogi aktus érvénytelenségére, nem függ azon feltételtől, hogy az említett aktus már valójában tárgyát képezte a nemzeti jog alapján elfogadott végrehajtási intézkedéseknek. E tekintetben elég az, hogy a nemzeti bírósághoz tényleges jogvitával forduljanak, amelyben az ilyen jogi aktus érvényességének kérdése járulékosan felmerül. Márpedig ez a feltétel teljesül az alapeljárásban, amint az a jelen ítélet 14., 19., 20., 27. és 28. pontjából is kitűnik (lásd analógia útján: 2002. december 10-i British American Tobacco (Investments) és Imperial Tobacco ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 40. pont; 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 29. pont; 2016. május 4-i Pillbox 38 ítélet, C-477/14, EU:C:2016:324, 19. pont; 2016. május 4-i Philip Morris Brands és társai ítélet, C-547/14, EU:C:2016:325, 35. pont).
- 31 E körülmények között nem tűnik úgy, hogy az alapügybeli keresetet az EUM-Szerződés által létrehozott jogorvoslati rendszer kijátszása céljából nyújtották be.
- 32 A fenti megállapításokból következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az első kérdésről

- 33 Az első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy egy olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszer, amely olyan társmárka-partnerrel köt társmárka-megállapodást, amely nem nyújt pénzforgalmi szolgáltatást e rendszeren keresztül a szóban forgó társmárkás termékekkel kapcsolatban, vagy a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása során ügynököt vesz igénybe, elesik az e rendelkezésben foglalt kivétel kedvezményétől, így az ezen irányelv 35. cikke (1) bekezdésében foglalt követelmények hatálya alá kerül.
- 34 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdésének első albekezdése szerint „[a] tagállamok biztosítják, hogy az engedélyezett vagy nyilvántartásba vett, jogi személynek minősülő pénzforgalmi szolgáltatóknak a fizetési rendszerekben való részvételére vonatkozó szabályok objektívek, megkülönböztetéstől mentesek és arányosak legyenek, továbbá hogy e szabályok egyes konkrét kockázatok – például a kiegyenlítési kockázat, a működési kockázat és az üzleti kockázat – kivédéséhez, valamint a fizetési rendszer pénzügyi és működési stabilitásának védelméhez szükséges mértéknél jobban ne korlátozzák a részvételt”. Ezen irányelv 35. cikke

(2) bekezdésének második albekezdése szabályozza továbbá azokat a követelményeket, amelyeket a fizetési rendszerek egyetlen esetben sem írhatnak elő a pénzforgalmi szolgáltatók, a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők vagy más fizetési rendszerek számára.

- 35 A 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy a 35. cikk (1) bekezdését nem kell alkalmazni „olyan fizetési rendszerek[re], amelyeket kizárólag egyazon csoporthoz tartozó pénzforgalmi szolgáltatók alkotnak”. A „csoport” fogalmát ezen irányelv 4. cikkének 40. pontja úgy határozza meg, mint „a [2013/34] irányelv 22. cikkének (1), (2) vagy (7) bekezdése szerinti kapcsolatban álló vállalkozások, vagy [a 241/2014] felhatalmazáson alapuló [rendelet] 4., 5., 6., illetve 7. cikkében meghatározott olyan vállalkozások, amelyek az [575/2013] rendelet 10. cikkének (1) bekezdése, 113. cikkének (6) illetve (7) bekezdése szerinti kapcsolatban állnak egymással”.
- 36 Amint a jelen ítélet 23. pontja is emlékeztetett, nem vitatott, hogy az olyan háromszereplős fizetési kártya-rendszert, mint amilyen az Amex, az előző pont értelmében vett, kizárólag egyazon csoporthoz tartozó pénzforgalmi szolgáltatók alkotják.
- 37 Ebből következik, hogy az ilyen háromszereplős fizetési kártya-rendszer főszabály szerint nem tartozik a 2015/2366 irányelv 35. cikkének (1) bekezdésében foglalt részvételi követelmények hatálya alá, kivéve ha valamely harmadik személyt bevon a működésébe, és így e rendszert már nem lehet olyan rendszernek tekinteni, amelyet az ezen irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjában foglaltak szerint kizárólag egyazon csoporthoz tartozó pénzforgalmi szolgáltatók alkotnak.
- 38 A jelen esetben az American Express úgy érvel, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy önmagában azon körülmény miatt, hogy egy háromszereplős fizetési kártya-rendszer társmárka- vagy ügynöki megállapodásokat kötött, e rendszer nem kerül a részvételi követelmények hatálya alá. Az olyan társmárka-megállapodások esetében ugyanis, amelyek keretében a társmárka-partner nem nyújt semmilyen pénzforgalmi szolgáltatást, a rendszer marad a kártyák egyedüli kibocsátója és e kártyákkal végzett műveletek egyedüli elfogadója. Hasonlóképpen nem változtatja meg a pénzforgalmi szolgáltató személyét a fizetési kártya-rendszerben az, ha ügynököt vesznek igénybe a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása során. Következésképpen csak abban az esetben vonatkoznának a részvételi követelmények az említett rendszerre, ha egy háromszereplős fizetési kártya-rendszer engedélyt ad e rendszeren belül egy további pénzforgalmi szolgáltató számára.
- 39 Ezzel ellentétben a MasterCard Europe úgy érvel, hogy önmagában az a tény, hogy egy háromszereplős fizetési kártya-rendszer társmárka-partnert vagy ügynököt vesz igénybe, azt váltja ki, hogy e rendszer a részvételi követelmények hatálya alá kerül, mivel ebben az esetben e rendszer nem tekinthető olyan rendszernek, amely a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjában foglalt kivétel körébe tartozik.
- 40 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (2017. szeptember 21-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-616/15, EU:C:2017:721, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 Elsősorban a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjának szövegéből kitűnik, hogy amennyiben ugyanazon pénzforgalmi rendszerben nem ugyanazon csoporthoz tartozó pénzforgalmi szolgáltatók vesznek részt, ez azzal a következménnyel jár, hogy e rendszer elesik az e rendelkezésben foglalt kivétel kedvezményétől, így az ezen irányelv 35. cikke (1) bekezdésében foglalt részvételi követelmények hatálya alá kerül.

- 42 A 2015/2366 irányelv 4. cikkének 11. pontjából következik, hogy a pénzforgalmi szolgáltató fogalmát az irányelv a következőképpen határozza meg: „az 1. cikk (1) bekezdésében említett szervezetek, valamint az [irányelv 32. vagy 33. cikkével] összhangban mentességben részesülő természetes és jogi személyek”. Az említett 1. cikk (1) bekezdése a pénzforgalmi szolgáltatók hat kategóriáját különbözteti meg, mégpedig: egyes hitelintézetek, a 2009/110 irányelv 2. cikke 1. pontjában meghatározott elektronikuspénz-kibocsátó intézmények, a nemzeti jog értelmében pénzforgalmi szolgáltatás nyújtására jogosult postai elszámolóközpontok, pénzforgalmi intézmények, az EKB és a nemzeti központi bankok, amennyiben nem monetáris hatósági vagy egyéb hatósági jogkörben járnak el, valamint a tagállamok, regionális vagy helyi hatóságaik, amennyiben nem hatósági jogkörben járnak el. Az említett 32. és 33. cikk mentességeket tartalmaz egyes pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújtó természetes vagy jogi személyek tekintetében.
- 43 Ami azon kérdést illeti, hogy a társmárka-partner vagy az ügynök az előző pontban hivatkozott „pénzforgalmi szolgáltató” fogalmába tartozik-e, először is a „társmárkázás” kifejezés esetében tény, hogy ezt nem határozza meg a 2015/2366 irányelv. Ugyanakkor ezen irányelv (2) preambulumbekkezdéséből következik, hogy a pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó módosított uniós jogi keret, amelyben sor került az említett irányelv elfogadására is, kiegészült a 2015/751 rendelettel. Ezenkívül ezen irányelv (6) preambulumbekkezdéséből következik, hogy az uniós jogalkotó arra törekedett, hogy az Unió egész területén biztosítva legyen a pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó uniós jogi keret koherens alkalmazása.
- 44 Márpedig a 2015/751 rendelet 2. cikkének 32. pontja a társmárkázás fogalmát úgy határozza meg, mint „legalább egy fizetési márka és legalább egy nem fizetési márka feltüntetése egyazon kártyaalapú készpénz helyettesítő fizetési eszközön”. Ami a „fizetési márka” kifejezést illeti, ezt e rendelet 2. cikkének 30. pontja ugyanúgy határozza meg, mint a 2015/2366 irányelv 4. cikkének 47. pontja, úgymint „bármely olyan valósan megjelenő vagy digitális név, megnevezés, jel, szimbólum vagy ezek kombinációja, amellyel jelezhető, hogy a kártyaalapú fizetési műveleteket melyik fizetési kártya-rendszer keretében hajtják végre”.
- 45 Másodszor a „pénzforgalmi közvetítő” [ügynök] fogalmát a 2015/2366 irányelv 4. cikkének 38. pontja úgy határozza meg, mint „az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely pénzforgalmi intézmény nevében pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújt”. Amint a jelen ítélet 42. pontjából következik, a pénzforgalmi intézmények az ezen irányelv 1. cikkének (1) bekezdésében felsorolt hat pénzforgalmi szolgáltatói kategória közül az egyiket alkotják.
- 46 Ennélfogva nem lehet a „társmárkázás” és az ügynök releváns fogalom meghatározásaiból azt a következtetést levonni, hogy a társmárka-partner vagy az ügynök szükségképpen a 2015/2366 irányelv 4. cikkének 11. pontja szerinti pénzforgalmi szolgáltató.
- 47 Meg kell állapítani, hogy nem következik kifejezetten a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdése b) pontjának szövegéből, hogy amennyiben egy kizárólag egyazon csoporthoz tartozó pénzforgalmi szolgáltatókból álló fizetési rendszer társmárka-partnert vagy ügynököt vesz igénybe, ez szükségképpen azzal a következménnyel jár, hogy az említett rendszer elesik az e rendelkezésben foglalt kivétel kedvezményétől. Ugyanis, ha az uniós jogalkotó szűkíteni akarta volna az említett rendelkezés hatályát e helyzet elérése érdekében, akkor arról kifejezetten rendelkezhetett volna (lásd analógia útján: 2009. március 19-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-275/07, EU:C:2009:169, 99. pont).
- 48 Másodszorban azon szöveggörnyezetet illetően, amelybe a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontja illeszkedik, emlékeztetni kell arra, hogy ezen irányelv 35. cikkének célja, amint az (1) bekezdésének első albekezdéséből következik, hogy kifejezetten az engedélyezett vagy nyilvántartásba vett pénzforgalmi szolgáltatóknak a fizetési rendszerekben való részvételére vonatkozó feltételeket szabályozza. Márpedig e céllal összhangban van az említett 35. cikk (2) bekezdése első albekezdése b) pontjának olyan értelmezése, amely szerint egy olyan háromszereplős

fizetésikártya-rendszer, amely a nyitás mellett dönt, és bevon a működésébe egy olyan pénzforgalmi szolgáltatót, amely nem tartozik a csoporthoz, az említett irányelv 35. cikke (1) bekezdésében foglalt részvételi követelmények hatálya alá kerül.

- 49 Kétségtelen, hogy a 2015/2366 irányelv (52) preambulumbekzdése kimondja, hogy az egyetlen pénzforgalmi szolgáltató által létrehozott és működtetett rendszerek „közé tartoznak a háromszereplős rendszerek – például a háromszereplős kártyarendszerek –, amennyiben ténylegesen soha nem működnek négyszereplős kártyarendszerként, például úgy, hogy engedélyeseket, pénzforgalmi közvetítőket vagy társmárka-partnereket vesznek igénybe”.
- 50 Ellentétben azonban a MasterCard Europe állításával, e preambulumbekzdés nem igazolhat olyan értelmezést, amely szerint a háromszereplős fizetésikártya-rendszer által kötött valamennyi társmárka- és ügynöki szerződés szükségképpen azzal a következménnyel jár, hogy e rendszer kikerül a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdése b) pontjának hatálya alól.
- 51 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy valamely másodlagos uniós jogi aktus preambulumbekzdése, bár elősegítheti egy jogi szabály értelmezését, önmagában még nem minősül ilyen szabálynak (lásd ebben az értelemben: 1989. július 13-i Casa Fleischhandel ítélet, 215/88, EU:C:1989:331, 31. pont).
- 52 Mindenesetre, amint azt lényegében a Bizottság előadja, sem a 2015/2366 irányelv (52) preambulumbekzdésében, sem ezen irányelv más rendelkezéseiben nem szerepel semmi olyan, amellyel ellentétes lenne ezen irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdése b) pontjának akkénti értelmezése, hogy abban az esetben, ha valamely fizetésikártya-rendszer társmárka-partnert vagy ügynököt vesz igénybe, a társmárka-partnernek vagy ügynöknek pénzforgalmi szolgáltatónak kell lennie, vagy pedig az szükséges, hogy az e rendszerben betöltött szerepét az ilyen szolgáltató tevékenységéhez lehessen hasonlítani ahhoz, hogy az említett rendszer már ne minősüljön ez utóbbi rendelkezés értelmében olyan rendszernek, amelyet kizárólag egyazon csoporthoz tartozó pénzforgalmi szolgáltatók alkotnak.
- 53 Ugyanis meg kell jegyezni, hogy egyrészt ezen irányelv (52) preambulumbekzdése az első mondatában előírja, hogy a fizetési rendszerekben való részvétellel kapcsolatos rendelkezések nem vonatkoznak „az egyetlen pénzforgalmi szolgáltató által létrehozott és működtetett rendszerekre”, így a hangsúlyt egyúttal az érintett rendszer működésében közreműködő pénzforgalmi szolgáltatók számára helyezi.
- 54 Másrészt, jóllehet az említett preambulumbekzdésből következik, hogy az olyan kártyarendszerek, amelyek társmárka-partnereket vagy ügynököket vesznek igénybe, esetleg tekinthetők úgy, mint amelyek ténylegesen négyszereplős fizetésikártya-rendszerként működnek, emlékeztetni kell arra is, hogy a 2015/751 rendelet 2. cikkének 17. pontja a négyszereplős fizetésikártya-rendszert úgy határozza meg, mint „amelyben a fizető fél fizetési számlájáról a kedvezményezett fizetési számlájára történő kártyaalapú fizetési műveletekre a rendszer, egy kibocsátó (a fizető fél oldalán), valamint egy elfogadó (a kedvezményezett oldalán) közvetítésével kerül sor”.
- 55 Ebből következően és a jelen ítélet 43. pontjában kifejtett megfontolásokra tekintettel a 2015/2366 irányelv értelmében vett klasszikus négyszereplős fizetésikártya-rendszert az jellemzi, hogy különböző pénzforgalmi szolgáltatók vannak jelen, amelyek „elfogadó” és „kibocsátó” szolgáltatásokat végeznek a kártyaalapú fizetési műveletek keretében.
- 56 Meg kell tehát állapítani, amint a Bizottság is érvel, hogy a 2015/2366 irányelv (52) preambulumbekzdésében felhozott példák azokra a helyzetekre, amelyekben háromszereplős fizetésikártya-rendszerek megállapodásokat kötnek ügynökökkel vagy társmárka-partnerekkel, csak szemléltetik azt, ahogyan e rendszerek az operatív kapcsolataikat szervezhetik, és ennél fogva a gyakorlatban – az ezen irányelvben foglalt részvételi követelmények alkalmazása céljából – úgy működhetnek, mint a négyszereplős fizetésikártya-rendszerek.

- 57 Harmadsorban a 2015/2366 irányelv által követett célkitűzésekkel kapcsolatban, amely irányelvnek részét képezik az alapügybeli rendelkezések, emlékeztetni kell arra, hogy ezen irányelv (49) preambulumbekzdése szerint „[m]inden pénzforgalmi szolgáltató számára lényeges, hogy igénybe tudja venni a fizetési rendszerek technikai infrastruktúráinak szolgáltatásait”, és hogy „[a]nnak érdekében, hogy az engedélyezett pénzforgalmi szolgáltatók különböző kategóriái között az Unió egész területére kiterjedően biztosított legyen az – engedélyüknek megfelelő – egyenlő bánásmód, szükséges tisztázni azokat a szabályokat, amelyek a fizetési rendszerekben való részvételre vonatkoznak”.
- 58 Hasonlóképpen a 2015/2366 irányelv (50) preambulumbekzdése hangsúlyozza, hogy „[r]endelkezni kell az engedélyezett pénzforgalmi intézmények és hitelintézetek megkülönböztetéstől mentes kezeléséről annak érdekében, hogy a belső piacon egymással versenyző valamennyi pénzforgalmi szolgáltató azonos feltételek mellett vehesse igénybe az e fizetési rendszerek technikai infrastruktúrái által nyújtott szolgáltatásokat”. E preambulumbekzdés hozzáteszi, hogy „az engedélyezett pénzforgalmi szolgáltatók és az ezen irányelv szerinti mentességet, illetve [a 2009/110 irányelv] 3. cikke szerinti mentességet élvező szolgáltatók prudenciális kerete különbözik egymástól, célszerű különböző bánásmódról rendelkezni”.
- 59 Végül a 2015/2366 irányelv (52) preambulumbekzdése többek között kimondja, hogy a zártkörű fizetési rendszerek, mint például a háromszereplős kártyarendszerek, amelyek ténylegesen soha nem működnek négy szereplős kártyarendszerként, a régóta működő, széles körben használt fizetési rendszerek versenytársai lehetnek, ezért e verseny serkentése érdekében elviekben nem lenne helyénvaló harmadik felek számára biztosítani a részvételt ezekben a zártkörű fizetési rendszerekben.
- 60 A jelen ítélet 57–59. pontjában kifejtett megfontolásokból következik, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikke annak biztosítására irányul, hogy főszabály szerint minden pénzforgalmi szolgáltató igénybe tudja venni a fizetési rendszerek technikai infrastruktúráinak szolgáltatásait annak érdekében, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók különböző kategóriái között az Unió egész területére kiterjedően biztosított legyen az egyenlő bánásmód. Amint ugyanis szintén e megfontolásokból következik, az uniós jogalkotó biztosítani kívánta, hogy valamennyi pénzforgalmi szolgáltató azonos feltételek mellett vehesse igénybe az az ilyen szolgáltatásokat annak érdekében, hogy fennmaradjon a hatékony verseny a pénzforgalmi szolgáltatások piacain.
- 61 Márpedig e megfontolásokból, különösen pedig a jelen ítélet 58. és 59. pontjából következik, hogy jóllehet főszabály szerint a 2015/2366 irányelv 35. cikkének (1) bekezdésében foglalt részvételi követelményeknek – az ott rögzített feltételek mellett – lehetővé kell tenniük valamennyi pénzforgalmi szolgáltató számára a fizetési rendszerekben való részvételt, az uniós jogalkotó a pénzforgalmi szolgáltatók eltérő kezelését is szabályozni kívánta arra az esetre, ha a közöttük lévő különbségek ezt indokolják.
- 62 Így konkrétan a zártkörű háromszereplős fizetési rendszerek tekintetében a jelen ítélet 59. pontjából következik, hogy az uniós jogalkotó célszerűnek tartotta mentesíteni őket a részvételi követelmények alól azért, hogy serkentse a versenyt a fizetési rendszerek között. Ugyanakkor, amint különösen a jelen ítélet 54–56. pontjából következik, ha valamely háromszereplős fizetési kártya-rendszer a nyitás mellett dönt, és bevon a működésébe egy olyan pénzforgalmi szolgáltatót, amely nem tartozik a csoporthoz, a működése egy klasszikus négy szereplős pénzforgalmi rendszer működéséhez fog hasonlítani, ezáltal pedig az általa előidézett verseny fokozásának szükségessége már nem indokolja, hogy mentesüljön a részvételi követelmények alól.
- 63 Ugyanis nehézségekbe ütközhetne a 2015/2366 irányelv célkitűzéseinek, így különösen a 35. cikk (1) bekezdésében foglalt cél elérése, amely utóbbi abban áll, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása során, ha egy olyan háromszereplős fizetési kártya-rendszer, amely az ezen irányelv 4. cikkének 11. pontja szerinti pénzforgalmi szolgáltató jogállású harmadik személyt vesz igénybe, vagy amelynek szerepét egy ilyen szolgáltatóhoz lehet

hasonlítani, nem tartozna a fizetési rendszerekben való részvétel tekintetében a pénzforgalmi szolgáltatókra vonatkozó azon követelmények hatálya alá, amelyeket az említett irányelv 35. cikkének (1) bekezdése meghatároz.

- 64 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az ilyen követelmények alkalmazandók az olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszerre, amely társmárka-megállapodást kötött a 2015/751 rendelet 2. cikkének 32. pontja értelmében, ha az érintett társmárka-partner a 2015/2366 irányelv 4. cikkének 11. pontja szerinti pénzforgalmi szolgáltató, még abban az esetben is, ha maga az említett partner e megállapodás keretében egyáltalán nem végez pénzforgalmi szolgáltatást a társmárkás termékekkel kapcsolatban.
- 65 Hasonlóképpen, ha a háromszereplős fizetésikártya-rendszer a 2015/2366 irányelv 4. cikkének 38. pontja szerinti ügynökkel köt megállapodást, a részvételi követelmények szükségképpen alkalmazandók e rendszerre. Mivel ugyanis, amint a jelen ítélet 45. pontja emlékeztetett, az ügynök fogalmát ezen irányelv 4. cikkének 38. pontja úgy határozza meg, mint „az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely pénzforgalmi intézmény nevében pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújt”, és még akkor is, ha az ügynök maga nem feltétlenül ilyen pénzforgalmi szolgáltató, a szerepét, annak jellege folytán, minden esetben egy tekintet alá kell venni a pénzforgalmi szolgáltató szerepével.
- 66 Ezt az értelmezést nem kérdőjelezi meg a MasterCard Europe által előterjesztett érv, amely szerint azoknak a helyzeteknek, amelyekben a háromszereplős fizetésikártya-rendszer a részvételi követelmények hatálya alá tartozik, egyeznie kell azon helyzetekkel, amelyekben egy ilyen rendszer a bankközi jutalékokra vonatkozó kötelezettségek hatálya alá tartozik a 2015/751 rendelet 1. cikkének (5) bekezdése és 2. cikkének 18. pontja alapján, amelyek terjedelme és érvényessége képezi a mai napon hozott American Express ítélet (C-304/16, EU:C:2017:XXX) alapjául szolgáló ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tárgyát.
- 67 E tekintetben egyrészt elegendő megjegyezni, hogy a 2015/751 rendelet 1. cikke (5) bekezdésének és 2. cikke 18. pontjának szövege, amely rendelkezések különösen olyan helyzetekre vonatkoznak, amelyekben háromszereplős fizetésikártya-rendszereket négy szereplős fizetésikártya-rendszereknek kell tekinteni az e rendeletben szereplő kötelezettségek alkalmazásában, beleértve a bankközi jutalékok felső határára vonatkozó kötelezettségeket is, több szempontból is különbözik a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdése b) pontjának szövegétől.
- 68 Másrészt igaz ugyan, hogy a jelen ítélet 66. pontjában szereplő két követelménycsoport által kitűzött célok megegyeznek abban, hogy mindkettő különösen arra irányul, hogy a versenytársak között egyenlő bánásmódot, a pénzforgalmi szolgáltatások piacán pedig hatékony versenyt biztosítsanak, mind a két követelménycsoport jellege, mind pedig az ezeket tartalmazó jogalkotási aktusok különböznek.
- 69 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy egy olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszer, amely valamely társmárka-partnerrel köt társmárka-megállapodást, nem esik el az e rendelkezésben foglalt kivétel kedvezményétől, és így nem kerül az ezen irányelv 35. cikke (1) bekezdésében foglalt követelmények hatálya alá abban az esetben, ha e társmárka-partner nem pénzforgalmi szolgáltató és nem nyújt pénzforgalmi szolgáltatást e rendszeren keresztül a szóban forgó társmárkás termékekkel kapcsolatban. Ellenben az olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszer, amely ügynököt vesz igénybe a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása céljából, elesik e kivétel kedvezményétől, és így az említett 35. cikk (1) bekezdésében foglalt követelmények hatálya alá kerül.

A második kérdéstről

- 70 A második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikke érvénytelen-e annyiban, amennyiben az olyan háromszereplős fizetési kártya-rendszerre alkalmazandó részvételi követelményeket ír elő, amely társmárka-megállapodást köt egy társmárka-partnerrel, amely maga nem nyújt pénzforgalmi szolgáltatást e rendszeren keresztül a szóban forgó társmárkás termékekkel kapcsolatban, vagy ügynököt vesz igénybe a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása céljából.
- 71 Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdése b) pontjának értelmezése, amint azt a jelen ítélet 69. pontja ismerteti, a társmárka-szerződések tekintetében nem felel meg teljesen azon értelmezésnek, amely alapján a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatal céljából a második kérdést előterjesztette.
- 72 Így az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre adott válasza tekintettel a második kérdésre csak annyiban kell választ adni, amennyiben az annak megállapítására irányul, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikke érvénytelen-e amiatt, hogy az e cikk (1) bekezdésében foglalt követelmények alkalmazandók az olyan háromszereplős fizetési kártya-rendszerre, amely ügynököt vesz igénybe a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása céljából.

Az indokolási kötelezettség megsértésének fennállásáról

- 73 Az indokolási kötelezettséggel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében, bár valamely uniós jogi aktusnak az EUMSZ 296. cikk (2) bekezdése szerint megkövetelt indokolásnak világosan és félreérthetetlenül be kell mutatnia a szóban forgó jogi aktust elfogadó hatóság érvelését, úgy, hogy az érdekelt megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, és a Bíróság gyakorolhassa felülvizsgálatát, nem szükséges, hogy a hatóság valamennyi jelentőséggel bíró jogi és ténykérdésre kitérjen. Az indokolási kötelezettség betartását egyébként nemcsak a jogi aktus szövege alapján kell megítélni, hanem annak összefüggéseire, valamint az érintett területre vonatkozó jogszabályok összességére tekintettel is (2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 74 Ezen túlmenően a Bíróság több alkalommal megállapította, hogy ha egy általános hatályú jogi aktusból kitűnik az intézmény által követett cél lényege, túlzás lenne külön indokolást megkövetelni az alkalmazott különböző technikai megoldásokra (2016. március 3-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-26/15-P, nem tették közzé, EU:C:2016:132, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 75 A jelen esetben a 2015/2366 irányelv (49), (50) és (52) preambulumbekkezdése kellő egyértelműséggel fejt ki azt az okozati összefüggést, amely indokolja azt, hogy ezen irányelv 35. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményeket alkalmazni kell azon háromszereplős fizetési kártya-rendszerekre, amelyek a csoporthoz nem tartozó pénzforgalmi szolgáltatót, vagy egy olyan harmadik felet vonnak be a rendszer működésébe, amelynek szerepét egy ilyen szolgáltatóhoz lehet hasonlítani. Így különösen, amint a jelen ítélet 60. pontjából következik, e preambulumbekkezdésekből kitűnik, hogy az említett 35. cikk annak biztosítására irányul, hogy főszabály szerint minden pénzforgalmi szolgáltató igénybe tudja venni a fizetési rendszerek technikai infrastruktúrájának szolgáltatásait annak érdekében, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók különböző kategóriái között az Unió egész területére kiterjedően biztosított legyen az egyenlő bánásmód, és így fennmaradjon a hatékony verseny a pénzforgalmi szolgáltatások piacain.
- 76 Ezen túlmenően ugyanezen preambulumbekkezdésekből következik, hogy jóllehet főszabály szerint a részvételi követelményeknek – a 2015/2366 irányelvben rögzített feltételek mellett – lehetővé kell tenniük valamennyi pénzforgalmi szolgáltató számára a fizetési rendszerekben való részvételt, az uniós

jogalkotó a pénzforgalmi szolgáltatók eltérő kezelését is szabályozni kívánta arra az esetre, ha a közöttük lévő különbségek ezt indokolják. Így jóllehet az uniós jogalkotó célszerűnek tartotta mentesíteni a zártkörű háromszereplős fizetési rendszereket e részvételi követelmények alól azért, hogy serkentse a versenyt a fizetési rendszerek között, ezzel szemben úgy döntött, hogy abban az esetben, ha valamely háromszereplős fizetésikártya-rendszer a nyitás mellett dönt, és bevon a működésébe egy olyan pénzforgalmi szolgáltatót, amely nem tartozik a csoporthoz, vagy bevon egy harmadik felet, például egy ügynököt, amelynek szerepe egy ilyen szolgáltatóhoz hasonlítható, e rendszer működése egy klasszikus négyszereplős pénzforgalmi rendszer működéséhez fog hasonlítani, ezáltal pedig az említett verseny fokozásának szükségessége már nem indokolja, hogy mentesüljön a részvételi követelmények alól.

- 77 Ezenkívül a 2015/2366 irányelv (52) preambulumbekkezdéséből kiderülnek a zártkörű háromszereplős fizetésikártya-rendszerek és a klasszikus pénzforgalmi rendszerek között fennálló különbségek, amelyek magyarázatot adnak arra, hogy a részvételi követelményeknek a háromszereplős fizetésikártya-rendszerekre való alkalmazása csak akkor indokolt, ha e rendszerek működése azzal a következménnyel jár, hogy nem vonatkozik rájuk ezen irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontja.
- 78 Ebből következik, hogy a 2015/2366 irányelv rendelkezései, amelyekre a jelen ítélet 75. pontja hivatkozik, ismertetik azt az általános helyzetet, amely az uniós jogalkotót arra a döntésre készítette, hogy az ügynöki szerződést kötő háromszereplős fizetésikártya-rendszereket az ezen irányelv 35. cikkének (1) bekezdésében foglalt részvételi követelmények hatálya alá vonja, valamint ismertetik az e döntéssel elérni kívánt általános célkitűzéseket, és lehetővé teszik, hogy az érdekeltek megismerjék az említett döntés indokait, és hogy a Bíróság gyakorolhassa felülvizsgálatát a jelen ítélet 73. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően.
- 79 E feltételek mellett a jelen ítélet 73. és 74. pontjában ismertetett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az uniós jogalkotó nem volt köteles arra, hogy a 2015/2366 irányelvben külön kifejtse azokat az okokat, amelyek miatt a háromszereplős fizetésikártya-rendszert minden egyes érintett helyzetben a részvételi követelmények hatálya alá kell vonni.
- 80 Ezért nem lehet úgy tekinteni, hogy a 2015/2366 irányelv indoklása hiányos e tekintetben, ami maga után vonhatná a 35. cikkének érvénytelenségét.

A nyilvánvaló mérlegelési hiba fennállásáról

- 81 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikkének érvényességét az alapeljárásban azon okra hivatkozva vitatják, hogy e rendelkezések nyilvánvaló mérlegelési hibán alapulnak, amennyiben e cikk (1) bekezdésében foglalt részvételi követelmények vonatkoznak azokra a háromszereplős fizetésikártya-rendszerekre, amelyek ügynöki megállapodásokat kötöttek, mivel az uniós jogalkotó észszerűen nem fogadhatott volna el ilyen terjedelmű rendelkezést.
- 82 Ugyanakkor a jelen eljárás keretében a Bíróság elé terjesztett tényekből nem következik, hogy az uniós jogalkotó ezen okból nyilvánvaló mérlegelési hibát vétett a 2015/2366 irányelv 35. cikkében.
- 83 Így különösen a Bíróság elé terjesztett egyik tény sem alkalmas annak alátámasztására, hogy az uniós jogalkotó hibát vétett volna, amikor úgy vélte, hogy ha az ilyen rendszert a 2015/2366 irányelv 35. cikke (1) bekezdésének hatálya alá vonja, az hozzájárul ahhoz, hogy el lehessen érni a jelen ítélet 57–63. pontjában hivatkozott célkitűzéseket.

Az arányosság elvének megsértésére alapított jogalapról

- 84 Emlékeztetni kell arra, hogy az arányosság elve a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint megköveteli, hogy az uniós intézmények aktusai alkalmasak legyenek az érintett szabályozással kitűzött jogszerű célok megvalósítására, és ne menjenek túl az azok eléréséhez szükséges mértéken (2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 85 Az e feltételek tiszteletben tartásának bírói ellenőrzésével kapcsolatban a Bíróság az uniós jogalkotó számára széles körű mérlegelési jogkört ismert el a ráruházott hatáskörök gyakorlása során azokon a területeken, ahol magatartása politikai, gazdasági és szociálpolitikai döntéseket igényel, illetve amikor összetett értékelést és mérlegelést kell végeznie. Így nem az a kérdés, hogy az ilyen területen megállapított valamely intézkedés volt-e az egyetlen vagy a lehető legjobb, mivel csupán az e területen meghozott intézkedésnek a hatáskörrel rendelkező intézmények által elérni kívánt céllal kapcsolatos nyilvánvalóan alkalmatlan jellege lehet kihatással az ilyen intézkedés jogszerűségére (2010. június 8-i Vodafone és társai ítélet, C-58/08, EU:C:2010:321, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 86 A jelen esetben a Bíróság elé terjesztett egyik tény sem tudja alátámasztani, hogy a 2015/2366 irányelv 35. cikke nem alkalmas a kitűzött jogszerű célok megvalósítására, amelyeket a jelen ítélet 57–62. pontja felsorol.
- 87 Mivel ellenben, amint a jelen ítélet 63. és 65. pontjából következik, nehézségekbe ütközhetne a 2015/2366 irányelv célkitűzéseinek, így különösen az ezen irányelv 35. cikkében foglalt cél elérése, amely abban áll, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása során, ha egy olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszer, amely ügynököt vesz igénybe, nem tartozna a részvételi követelmények hatálya alá, e célkitűzésekre tekintettel nem volt nyilvánvalóan alkalmatlan az, hogy az ilyen rendszert is e követelmények hatálya alá vonták.
- 88 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a második kérdés vizsgálata nem állapított meg egyetlen olyan tényezőt sem, amely érintené a 2015/2366 irányelv 35. cikkének érvényességét.

A költségekről

- 89 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv 35. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy egy olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszer, amely valamely társmárka-partnerrel köt társmárka-megállapodást, nem esik el az e rendelkezésben foglalt kivétel kedvezményétől, és így nem kerül az ezen irányelv 35. cikke (1) bekezdésében foglalt követelmények hatálya alá abban az esetben, ha e társmárka-partner nem pénzforgalmi szolgáltató, és nem nyújt pénzforgalmi szolgáltatást e rendszeren keresztül a szóban forgó társmárkás termékekkel kapcsolatban. Ellenben az olyan háromszereplős fizetésikártya-rendszer, amely ügynököt vesz igénybe a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása céljából, elesik e kivétel kedvezményétől, és így az említett 35. cikk (1) bekezdésében foglalt követelmények hatálya alá kerül.**

- 2) Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés vizsgálata nem állapított meg egyetlen olyan tényezőt sem, amely érintené a 2015/2366 irányelv 35. cikkének érvényességét.**

Aláírások